

ČŠI

Česká školní
inspekce

Informační bulletin 2019

18. prosince 2019

PF 2020

**KVALITA A EFEKTIVITA VZDĚLÁVÁNÍ
VE ŠKOLNÍM ROCE 2018/2019**

VÝSLEDKY ČESKÝCH ŽÁKŮ V ŠETŘENÍ PISA 2018

ÚROVEŇ GRAMOTNOSTÍ ŽÁKŮ

VZDĚLÁVÁNÍ UČITELŮ PRO ROZVOJ ŽÁKOVSKÝCH GRAMOTNOSTÍ

Úvodní slovo ústředního školního inspektora

Vážené dámy,
vážení pánové,

s koncem kalendářního roku vydává Česká školní inspekce poslední letošní číslo svého informačního bulletinu.

Vzdělávání dětí, žáků a studentů je nepochybně jednou z nejdůležitějších a nejvýznamnějších veřejných služeb, kterou stát svým občanům poskytuje. Stěžejním úkolem státu je pak nastavovat efektivní vzdělávací politiky, podílet se na vytváření co nejlepších podmínek pro ty, kteří poskytují tuto veřejnou službu zajišťují, vyhodnocovat dopady realizovaných opatření, poskytovat metodickou podporu a snažit se ve spolupráci s dalšími články řízení, např. na úrovni krajů, co nejvíce přispívat k tomu, aby veřejná služba byla poskytována v co nejvyšší kvalitě. Proto je nezbytně nutné důsledně,

kontinuálně a pravidelně kvalitu a efektivitu vzdělávání sledovat a vyhodnocovat, a předkládat tak nejen státu, ale i dalším aktérům, kteří do vzdělávání z různých pozic vstupují, komplexní, objektivní a obsahově bohatou zpětnou vazbu.

Česká školní inspekce, která již několik let ve svých činnostech významně akcentuje prvek sledování pedagogických procesů a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání oproti dříve běžné praxi soustředit se zejména na kontrolu dokumentace a dalších formálních atributů fungování škol a školských zařízení, zpracovává v průběhu školního roku mnoho využitelných a různě zaměřených informací, dokumentů a zpráv o kvalitě vzdělávací soustavy a jejích jednotlivých složek. Souhrnným výstupem, který je skutečně komplexním kompendiem informací, zjištění, závěrů a doporučení vycházejících z různě zaměřených inspekčních aktivit v daném školním roce, je pak výroční zpráva.

A právě výroční zprávu za školní rok 2018/2019, která obsahuje souhrnné informace z různých typů inspekčních činností, zveřejnila Česká školní inspekce na svých webových stránkách v pondělí 16. prosince 2019 ([zde](#)).

Prezentovaná zjištění vycházejí z velkého množství inspekčních

aktivit realizovaných v různých druzích a typech škol a školských zařízení. Konkrétní počty vykonaných akcí naleznete na následující straně.

Velmi dobře si uvědomujeme, jak náročná je práce učitelů a ředitelů škol, jak složité úkoly a výzvy jsou na pedagogy a ředitele škol kladeny, i to, v jak nelehkých podmínkách své poslání mnohdy naplňují. I přes mnoho velkých kvalitativních výzev, které před českým vzdělávacím systémem i před jednotlivými učiteli a řediteli škol stojí, je potřeba vnímat, že náš vzdělávací systém tvoří množství kvalitních pedagogů, kteří svou práci berou jako důležitou veřejnou službu, snaží se ji vykonávat zodpovědně a co nejvíce ve prospěch dětí, žáků a studentů. Také proto bychom byli velmi rádi, kdyby výstupy z činností České školní inspekce byly vnímány především jako snaha přispět prostřednictvím objektivního popisu výkonnosti naší vzdělávací soustavy a prostřednictvím konkrétních námětů a doporučení ke kontinuálnímu zvyšování kvality vzdělávání v České republice.

Hezké Vánoce a dobrý rok 2020
jménem České školní inspekce přeje

Mgr. Tomáš Zatloukal, MBA, LL.M.

| Přehled inspekční činnosti za školní rok 2018/2019

285
kontrol

63
veřejnosprávních kontrol

891
stížností

693
konkurzních řízení

| PISA 2018: Čeští žáci jsou lepší ve vyhledávání informací než v porozumění textu

PhDr. Josef Basl, Ph.D.
vedoucí oddělení mezinárodních šetření

V úterý 3. prosince 2019 byla zveřejněna zjištění z nejnovějšího cyklu mezinárodního šetření PISA. Česká republika se do PISA zapojuje pravidelně od roku 2000. Je tak možné diskutovat vývoj výsledků za uplynulých 18 let, zejména pro oblast čtenářské gramotnosti, kterou je velmi důležité vnímat a rozvíjet v mezipředmětových souvislostech. Čtenářská gramotnost, která spolu s matematickou a přírodovědnou gramotností tvoří jádro PISA, byla v roce 2000 hlavní testovanou oblastí. Opakovaně pak byla čtenářská gramotnost hlavní testovanou oblastí v cyklech 2009 a 2018.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Hlavní zjištění

Výsledek České republiky ve **čtenářské gramotnosti** v šetření PISA 2018 **odpovídá průměru zemí OECD** a je srovnatelný s výsledkem dalších devíti zemí včetně Německa, Francie, Nizozemska, Rakouska nebo Švýcarska. Další dvě středoevropské země - Slovensko a Maďarsko - se umístily pod průměrem zemí OECD a významně níže než Česká republika. V rámci Evropské unie se Česká republika nachází v pásmu nadprůměru.

Je důležité zmínit, že v důsledku vývoje výsledků v zemích OECD se od roku 2000 snížila hodnota průměru OECD. Díky tomu se Česká

republika v roce 2018 dostala do průměrného pásma, ačkoli její výsledek má prakticky stejnou hodnotu jako v roce 2000, kdy byl podprůměrný.

V šetření PISA se ve čtenářské gramotnosti obecně **zlepšily především méně rozvinuté státy**, které začínaly na nízké hodnotě čtenářské gramotnosti, z členů Evropské unie pak Estonsko, Portugalsko, Německo, Polsko a Rumunsko. Většina evropských států a dále například Kanada, USA nebo Japonsko si zachovaly v podstatě konstantní úroveň čtenářské gramotnosti.

Výsledek českých žáků v **matematické gramotnosti** v šetření PISA

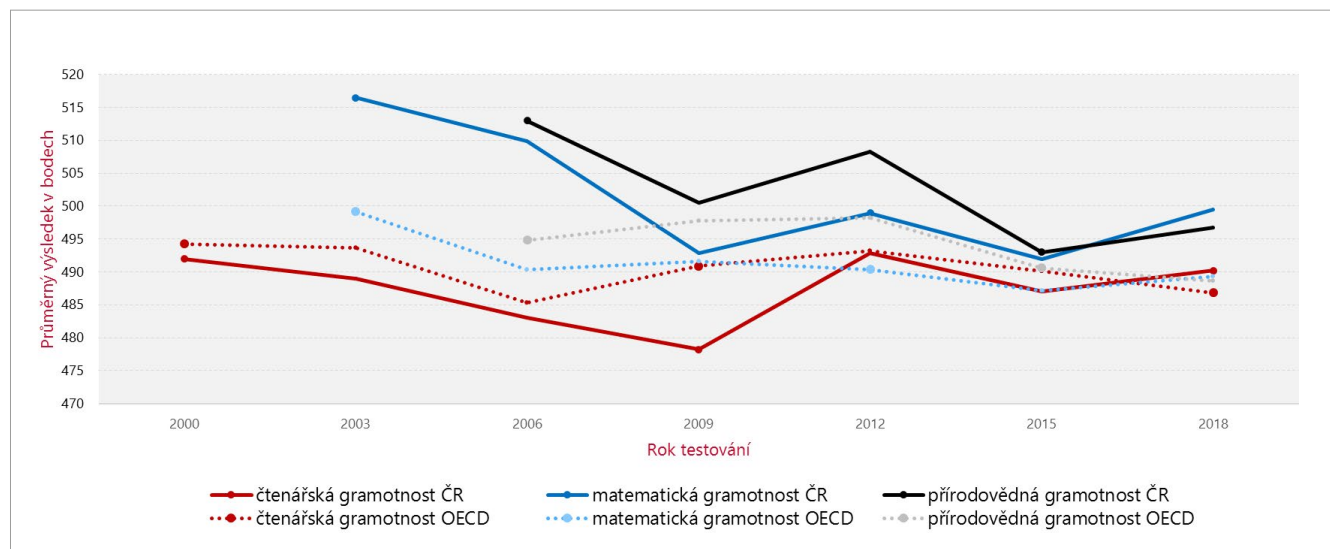
2018 je **statisticky významně nad průměrem zemí OECD**. Dlouhodobý vývoj výsledků českých žáků v matematické gramotnosti lze popsat jako plochý klesající trend.

Výsledek českých žáků v **přírodovědné gramotnosti** v šetření PISA 2018 je také **statisticky významně nad průměrem zemí OECD**. Dlouhodobý vývoj výsledků českých žáků v přírodovědné gramotnosti lze popsat jako plochý vytrvale klesající trend.

Čtenářská gramotnost – gramotnostní úrovně

Šetření PISA rozlišuje různé **gramotnostní úrovně**. Druhou úroveň

Obrázek 1 | Průměrné výsledky českých žáků v jednotlivých gramotnostech

považuje za tzv. základní. Pro čtenářskou gramotnost je druhá úroveň vymezena tak, že žáci začínají prokazovat schopnost využívat své čtenářské dovednosti k získávání znalostí a k řešení řady praktických problémů. Rozpoznají hlavní myšlenku středně dlouhého textu, naleznou informaci na základě jasné daných, i když někdy složitějších pokynů, a s podporou dovedou posoudit celkový záměr středně dlouhého textu.

Žáci, kteří ve čtení nedosahují ani této základní úrovně, mají často potíže při čtení neznámého textu, nebo také při čtení nepřilíš dlouhých a jednoduchých textů. Obvykle potřebují poskytnout vodítka nebo pomocné pokyny, než začnou s textem pracovat.

V rámci cílů OSN pro udržitelný rozvoj byla druhá gramotnostní úroveň označena jako minimální úroveň znalostí, kterou by všechny děti měly získat do konce sekundárního vzdělávání.

Podíl českých žáků pod druhou (základní) gramotnostní úrovní v testech čtenářské gramotnosti se dlouhodobě pohybuje kolem 20 % a od zahájení projektu PISA se mírně zvyšuje. Tato pětina žáků představuje skupinu obyvatel, kteří mohou mít problémy s dalším uplatněním při studiu, v zaměstnání, ve společnosti.

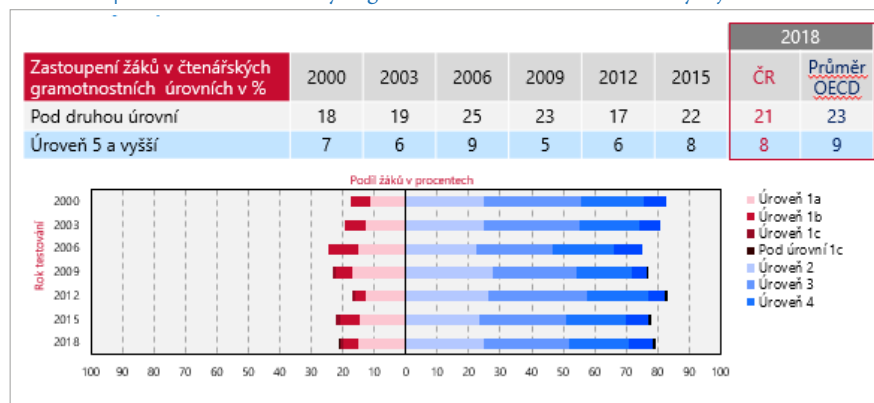
Čtenářská gramotnost

– dílčí škály

Kromě celkového výsledku ve čtenářské gramotnosti PISA sleduje i dílčí oblasti. Výsledky českých žáků na všech pěti dílčích škálách čtenářské gramotnosti - **vyhledávání informací, porozumění, posuzování a uvažování; samostatný text, soubory textů** - se významně neliší od průměru zemí OECD.

Na všech dílčích škálách dosáhly lepšího výsledku dívky než chlapci. Relativně největší rozdíl (36 bodů) mezi výsledkem dívek a chlapců po-

Obrázek 2 | Podíl žáků v čtenářských gramotnostních úrovních – ČR vývoj v čase

zorujeme v České republice na škále samostatných textů. Schopnost práce se **samostatnými texty je slabou stránkou českých chlapců**, které je třeba věnovat pozornost navzdory zvýšenému důrazu, jenž šetření PISA 2018 klade na práci se soubory textů.

Z výsledků PISA 2018 je patrná tendence k **relativně vyšší úspěšnosti českých žáků**, a to dívek i chlapců, v oblasti **vyhledávání informací a v práci se soubory textů**.

Čtenářská gramotnost – specifika dívek a chlapců

Ve čtenářské gramotnosti jak českých žáků, tak i žáků v dalších zemích OECD, se ze všech domén nejvíc projevuje genderová nerovnost výsledku. Výrazně lepší jsou děvčata.

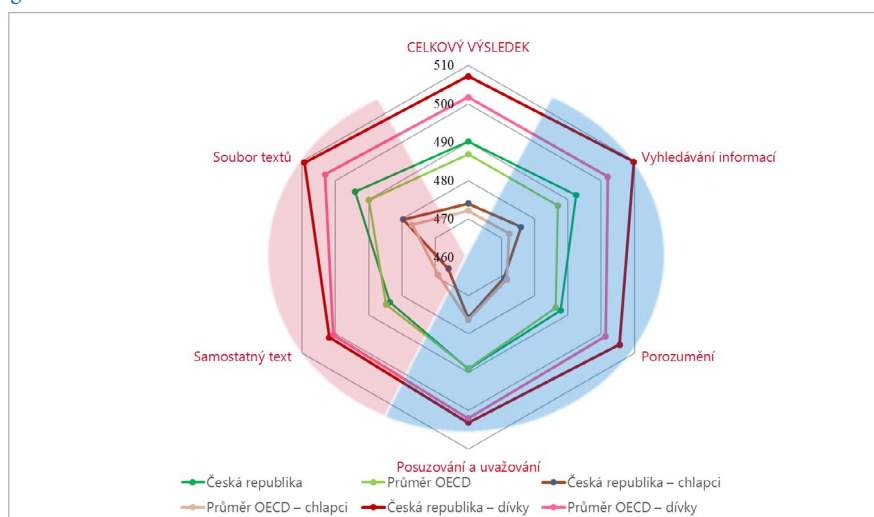
Zjištění mohou souviset s tím, že celkově se chlapci méně často setkávají

s delšími a souvislejšími texty, což se může promítnout do jejich schopnosti a dovednosti pracovat s texty. Ukazuje se, že v rozdílných výsledcích chlapců a dívek se pravděpodobně odrážejí rozdílné čtenářské preference.

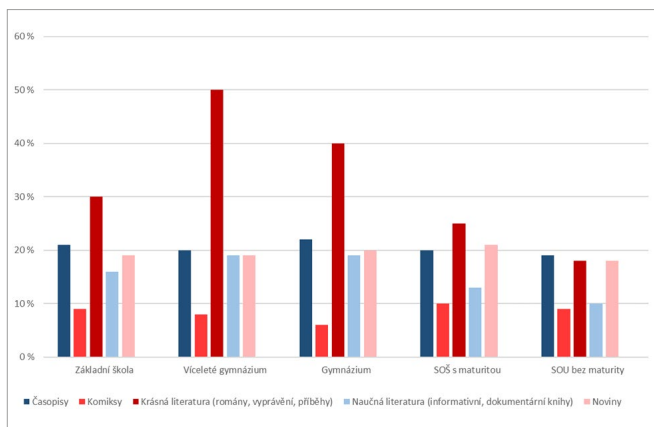
Žakovský dotazník PISA 2018 nabízí podrobnější pohled na frekvenci čtení různých typů textů. Zatímco dívky nejčastěji čtou krásnou literaturu (romány, vyprávění, příběhy), chlapci dávají přednost jiným typům textů – nejčastěji uváděli, že čtou noviny, časopisy, naučnou literaturu.

S výběrem různých typů textů souvisí i celkový přístup k četbě. Chlapci převážně uváděli, že čtou jen proto, aby získali potřebné informace, a ve srovnání s dívkami je pro ně čtení častěji ztrátou času. Jen pro čtvrtinu chlapců je četba koníčkem (u dívek je to 50 %).

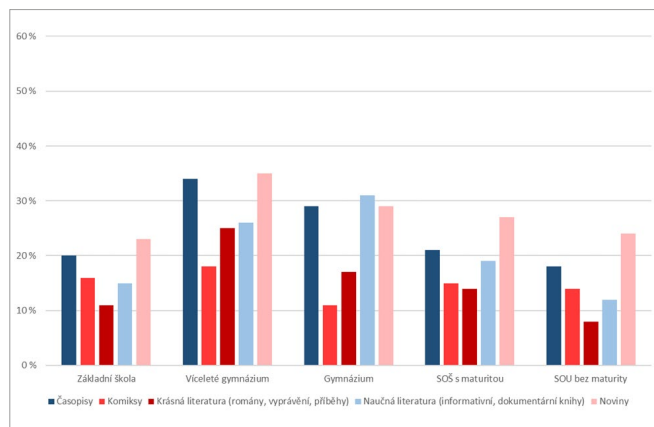
Obrázek 3 | Průměrné výsledky České republiky a zemí OECD na dílčích škálách čtenářské gramotnosti

Obrázek 4 | Podíly dívek, které čtou alespoň několikrát za měsíc různé typy textů, podle druhu školy

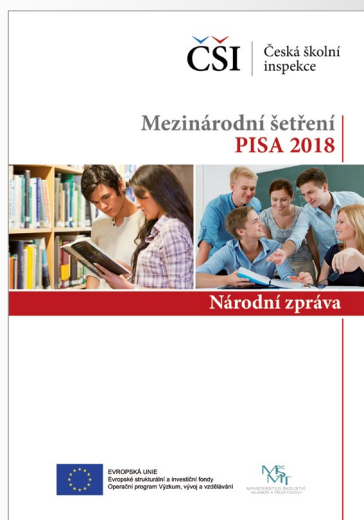
Obrázek 5 | Podíly chlapců, kteří čtou alespoň několikrát za měsíc různé typy textů, podle druhu školy

Podrobnější zjištění PISA 2018 (Národní zpráva) jsou k dispozici [zde](#).

Podrobněji o PISA

- Mezinárodní šetření PISA (Programme for International Student Assessment) je projektem Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD).
- PISA probíhá od roku 2000 a každé tři roky sleduje, jak jsou na tom patnáctiletí žáci ve třech hlavních oblastech - čtenářská gramotnost, matematická gramotnost, přírodovědná gramotnost.
- Testové úlohy PISA nejsou přímo vázány na kurikulum zapojených států, více sledují aplikaci znalostí a dovedností v každodenních situacích. Snahou je mapovat, jak jsou patnáctiletí připraveni pro další studium, běžný život a budoucí uplatnění na trhu práce.
- V cyklu PISA 2018 byli testováni žáci narození v roce 2002. Zapojeno bylo 79 zemí a ekonomik. Zapojeny byly všechny členské země OECD (36) a všechny členské země EU (28).
- Za každou zemi se do PISA zapojuje reprezentativní vzorek škol a žáků. Školy jsou vybírány mezinárodním konsorciem. V České republice bylo do PISA 2018 zapojeno 333 škol a 7 700 žáků.
- Testování PISA 2018 ve školách probíhalo od konce března do začátku května 2018.
- V rámci šetření PISA žáci pracují s dvouhodinovým testem a kontextové informace mapuje žakovský dotazník. Součástí PISA je dotazník pro ředitele školy.

Způsoby prezentace výsledků PISA

Výsledky zemí v testu čtenářské či jiné gramotnosti jsou prezentovány dvěma způsoby:

- pomocí dosaženého průměrného bodového skóre na příslušné gramotnostní škále,
- pomocí podílů (zastoupení) žáků v jednotlivých gramotnostních úrovních, které jsou na škálách vymezeny.

Typy dovedností a textů sledovaných v rámci testů čtenářské gramotnosti PISA 2018

Vyhledávání informací je založeno na doslovném čtení, čtenář při něm vyhledává jednotlivá slova či slovní spojení, která jsou přímo uvedena v textu.

Porozumění vyžaduje vyvozování vztahů mezi různými částmi textu a propojování textu se zkušenostmi čtenáře, jde tedy za rovinu doslovného čtení.

Při **posuzování a uvažování** přistupuje čtenář k textu s odstupem a hodnotí jeho obsah, styl či kvalitu s využitím svých znalostí o jazykových prostředcích, slohových útvarech nebo o tématu, o němž text pojednává. Do kategorie posuzování a uvažování řadí PISA 2018 také dovednosti kritického hodnocení důvěryhodnosti textů a jejich zdrojů.

Vzhledem k rostoucímu trendu čtení elektronických textů zavedla PISA 2018 nové dělení na dva typy textů:

- **samostatné texty** - mají jednoho autora, který je napsal v jednom čase,
- **soubory textů** - obsahují texty různých autorů nebo texty jednoho autora psané v různých časech.

Práce se soubory textů je typická pro čtení v prostředí internetu a kromě tradičních čtenářských procesů vyžaduje dovednosti nového typu založené na porovnávání různých textů na stejné téma.

| Úroveň gramotností žáků na ZŠ a SŠ ve školním roce 2018/2019

V rámci svých výpovědí o kvalitě vzdělávání na úrovni školy a vzdělávací soustavy jako celku využívá Česká školní inspekce také informace ze sledování a hodnocení podmínek, průběhu a dosažené úrovně žáků v šesti gramotnostech – čtenářské, matematické, jazykové, přírodovědné, sociální a informační. Sledování je realizováno ve dvouletých cyklech, kdy každý rok je předmětem zájmu České školní inspekce skupina tří gramotností. Takto nastavený systém umožňuje České školní inspekci identifikovat silné stránky a příležitosti rozvoje gramotnosti žáků, stejně jako posoudit změny, ke kterým ve dvouletém časovém intervalu došlo.

Mgr. Petr Suchomel, Dr.
vedoucí oddělení metodik a analýz

Ve školním roce 2018/2019 bylo předmětem zájmu České školní inspekce v pořadí druhé hodnocení rozvoje **jazykové, přírodovědné a informační gramotnosti** na základních a středních školách. Hlavním cílem hodnocení bylo posouzení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání se vztahem k uvedeným gramotnostem, přičemž dosažená úroveň vybraných aspektů **jazyko-**

vé gramotnosti byla hodnocena u **žáků 4. ročníků ZŠ, přírodovědné gramotnosti u žáků 8. ročníku ZŠ a informační gramotnosti u žáků 3. ročníku SŠ**, včetně odpovídajících ročníků **víceletých gymnázií**.

Hodnocení je založeno na informacích z prezenčních hodnotících aktivit přímo ve školách, z výběrového zjišťování dosažené úrovně gramotností žáků realizované-

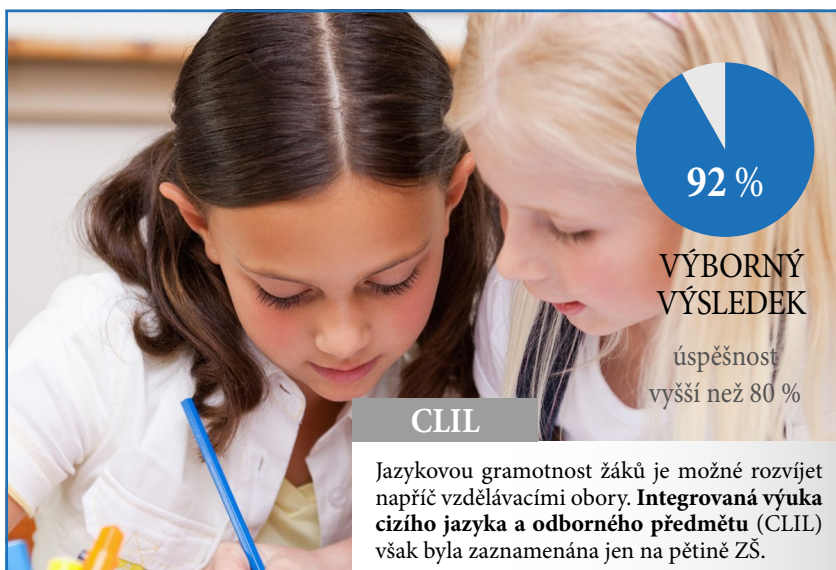
ho prostřednictvím inspekčního systému elektronického testování InspIS SET a z doplňujícího elektronického dotazování žáků a učitelů. Jedním z výstupů hodnocení pak je také formulace doporučení na úrovni školy a jejího zřizovatele a na úrovni vzdělávacího systému. Zjištění, závěry a doporučení jsou součástí **samostatných tematických zpráv** zveřejněných na www.csicr.cz.

VYBRANÁ ZJIŠTĚNÍ

JAZYKOVÁ GRAMOTNOST

Žáci 4. ročníku ZŠ

PRŮMĚRNÝ VÝSLEDEK **92 %**

DOVEDNOSTI ŽÁKŮ POHLEDEM UČITELŮ

Jazykové dovednosti žáků 4. ročníku ZŠ hodnotí pozitivně i jejich učitelé, kteří přitom zároveň **vnímají hůře dovednosti žáků spojené s mluvením a psaním** v cizím jazyce, a naopak **lépe jejich dovednosti ve čtení a poslechu cizího jazyka** s porozuměním. Příznivě tak může působit častější vystavení žáků cizojazyčnému prostředí, které je nutí k vlastnímu vyjadřování.

**VÝBORNÝ
VÝSLEDEK**

úspěšnost
vyšší než 80 %

CLIL

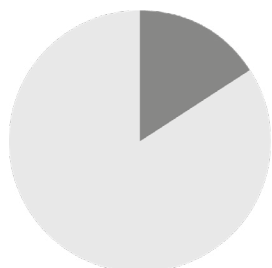
Jazykovou gramotnost žáků je možné rozvíjet napříč vzdělávacími obory. **Integrovaná výuka cizího jazyka a odborného předmětu (CLIL)** však byla zaznamenána jen na pětině ZŠ.

PŘÍRODOVĚDNÁ GRAMOTNOST

VYBRANÁ ZJIŠTĚNÍ

Žáci 8. ročníku ZŠ

PRŮMĚRNÝ VÝSLEDEK **43 %**

16 %

LEPŠÍ NEŽ OČEKÁVANÝ VÝSLEDEK
(úspěšnost vyšší než 60 %)

48 %

SLABÝ VÝSLEDEK
(úspěšnost nižší než 40 %)

DŮLEŽITÉ FAKTORY PŘÍRODOVĚDNÉ GRAMOTNOSTI ŽÁKŮ

Významnými diferencujícími faktory dosažené úrovně přírodovědné gramotnosti žáků se ukázaly být **studovaný obor žáka**, **socioekonomická charakteristika lokality školy** a **obliba školy** ze strany žáků.

APROBOVANOST UČITELŮ

Ukazují se **značné problémy se zajištěním aprobované výuky přírodovědných předmětů** především na **2. stupni ZŠ** a rovněž významná rizika spojená s **vysokým průměrným věkem učitelů přírodovědných předmětů** zejména na **středních školách**. Faktor aprobovanosti učitele přitom vykázal pozitivní vztah k lepším charakteristikám průběhu výuky přírodovědných předmětů.

VYBRANÁ ZJIŠTĚNÍ

INFORMAČNÍ GRAMOTNOST

Žáci 3. ročníku SŠ

PRŮMĚRNÝ VÝSLEDEK **61 %**

15 %

VÝBORNÝ VÝSLEDEK
(úspěšnost vyšší než 80 %)

11 %

SLABÝ VÝSLEDEK
(úspěšnost nižší než 40 %)

POTENCIÁL DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ PRO ZMĚNU VÝUKY

Zvyšuje se zájem učitelů jak o využití **digitálních technologií** ve výuce, tak o **zvyšování pedagogických kompetencí** v této oblasti. O **potenciálu digitálních technologií pro celkovou změnu své výuky** uvažuje 40 % učitelů.

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE A VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY ŽÁKŮ

Hodnocení neukázalo pozitivní vztah mezi četností využití digitálních technologií ve výuce a vzdělávacími výsledky žáků. Naopak **velmi časté využívání digitálních technologií** ve výuce, kdy jsou žáci **pouze konzumenty** digitálně prezentovaných informací, může mít **negativní vliv** na dosahované výsledky žáků.

FOTO: ilustrační foto

Porovnání vybraných zjištění z let 2016/2017 a 2018/2019

JAZYKOVÁ GRAMOTNOST

Úroveň jazykové gramotnosti žáků

- Žáci 1. stupně ZŠ dosáhli vysoké úrovně jazykové gramotnosti v letech 2016/2017 i 2018/2019.
- Opakuje se zjištění o nižší spokojenosti učitelů s mluveným a písemným projevem žáků v cizím jazyce.

Průběh vzdělávání – nejlépe hodnocené oblasti

- Vedení hodiny v cizím jazyce.
- Utváření a udržování pozitivní učební atmosféry ve výuce cizího jazyka.
- Obsahově a odborně správné vedení hodiny cizího jazyka.

Podoba nejlépe hodnocených oblastí zůstala obdobná v letech 2016/2017 i 2018/2019.

Průběh vzdělávání – hlavní příležitosti ke zlepšení

- Utváření vazeb mezi jazyky navzájem a mezi jazyky a dalšími předměty.
- Využití interaktivních médií a ICT ve výuce cizích jazyků.
- Uplatňování individualizovaného a diferencovaného přístupu k žákům, včetně žáků nadaných.
- Další utváření příležitostí pro kontakt žáků s cizím jazykem – jazykové pobyty v zahraničí, rodilý mluvčí ve výuce.

Hlavní příležitosti ke zlepšení zůstaly obdobné v letech 2016/2017 i 2018/2019.

FOTO: ilustrační foto

PŘÍRODOVĚDNÁ GRAMOTNOST

Úroveň přírodovědné gramotnosti žáků

- Existence významných příležitostí k rozvoji přírodovědné gramotnosti žáků se opakovaně objevuje v tematických zprávách České školní inspekce reflektujících zjištění z národních i mezinárodních šetření.
- Opakuje se poznatek o vyšších problémech žáků s řešením úloh zaměřených na návrh postupu a řešení přírodovědných problémů.
- Také učitelé byli nejméně spokojeni s dovednostmi žáků analyzovat data z grafů a tabulek a argumentovat k přírodovědným tématům.
- Horší přírodovědné výsledky žáků škol z Karlovarského a Ústeckého kraje byly zasazeny do kontextu horších socioekonomických charakteristik lokality školy.

Průběh vzdělávání

- Pozitivně byla hodnocena kvalita pracovní atmosféry v hodinách přírodovědných předmětů.
- Vysoký podíl hodin přírodovědných předmětů využíval hromadnou (frontální) výuku.
- Směr učitel – žák / třída byl nejčastější podobou komunikace v přírodovědných předmětech.

Uvedená zjištění byla opakovaně zaznamenána v letech 2016/2017 i 2018/2019.

Podmínky vzdělávání

- Významným problémem se ukazuje být zajištění aprobovanosti výuky přírodovědných předmětů.
- Nadále existují příležitosti ke zlepšování materiálně-technického vybavení škol pro výuku přírodovědných předmětů.

Uvedená zjištění byla opakovaně zaznamenána v letech 2016/2017 i 2018/2019.

INFORMAČNÍ GRAMOTNOST

Úroveň informační gramotnosti žáků

- Průměrný výsledek žáků SŠ v roce 2018/2019 byl o něco nižší než v roce 2016/2017.
- Opakovaně byl zaznamenán horší výsledek dívek a žáků společenskovědních maturitních oborů.
- Značné potíže mají žáci s řešením problémových úloh, které vyžadují uživatelské dovednosti a logické myšlení.

Průběh vzdělávání

- Digitální technologie byly využity ve většině hodin výuky, ve vysoké míře však především pro prezentaci učiva, nikoliv pro vlastní práci žáků.
- Méně často byly zařazovány úlohy vyžadující informačně náročnější činnosti žáků, včetně nalezení a posouzení vstupních informací.
- V práci ICT koordinátorů byly zaznamenány významné příležitosti k lepší podpoře učitelů v oblasti využití digitálních technologií pro didaktické účely.

Uvedená zjištění byla opakovaně zaznamenána v letech 2016/2017 i 2018/2019.

DOPORUČENÍ PRO MŠMT

- Koordinovat činnost systémových projektů a krajských a místních akčních plánů s cílem uplatňovat konkrétní výstupy zaměřené na rozvoj gramotností žáků do podpory práce učitelů a škol.
- Podporovat realizaci dovednostně orientovaného vzdělávání formou nabídky vhodných vzdělávacích programů pro sborovny (např. práce s uvolněnými úlohami z mezinárodních šetření PISA, PIRLS a TIMSS).
- Podporovat utváření prakticky orientovaných didaktických pomůcek zaměřených na rozvoj gramotností.
- Věnovat pozornost skupinám žáků více ohrožených nízkou úrovní gramotností (např. socioekonomické charakteristiky).
- Věnovat pozornost dosažené úrovni gramotností žáků při jejich průchodu vzdělávací soustavou.

DOPORUČENÍ ŠKOLÁM A ZŘIZOVATELŮM ŠKOL

- Hledat a podporovat zavádění účelných vzdělávacích strategií pro rozvoj gramotností žáků.
- Věnovat pozornost rozvoji dovedností kladoucích vyšší nároky na vlastní iniciativu a kreativitu žáků, posilovat praktickou orientaci výuky, usilovat o časté zařazování náročnějších vzdělávacích situací vyžadujících aktivaci dovedností žáků pracovat s informacemi a řešit problémově orientované úlohy a často vystavovat žáky působení cizojazyčného prostředí (např. rodilý mluvčí, jazykové pobyty, CLIL).
- Podporovat rozvoj gramotností žáků napříč předměty a vzdělávacími oblastmi, a to včetně spolupráce učitelů při plánování takto pojaté výuky.
- Podporovat rozvíjení kompetencí učitelů v oblasti gramotností, včetně mezi-předmětových souvislostí účelného využití didaktické techniky.
- Při respektování finančních možností realizovat opatření pro zlepšování materiálních podmínek škol k rozvoji gramotností žáků.
- Podporovat síťování partnerů s cílem zvyšovat úroveň interNacionalizace škol i úroveň spolupráce škol s praxí.
- Zvyšovat kvalitu koncepčního řízení školy v oblasti digitálních technologií.
- Ve výuce věnovat pozornost otázkám bezpečnosti a etiky v on-line prostředí.

FOTO: ilustrační foto

Vzdělávání k bezpečnosti v dopravě

Jedním z důležitých specifických úkolů České školní inspekce v uplynulém školním roce bylo také hodnocení vzdělávání v tématech souvisejících s dopravní výchovou na základních školách a víceletých gymnáziích. Součástí této tematicky zaměřené inspekční činnosti bylo také zjišťování znalostí a dovedností žáků 6. a 9. ročníků ZŠ v dopravněbezpečnostních problematikách. Prezenční inspekční činnost byla provedena na vzorku 401 škol, testováno bylo 5 902 žáků 6. ročníku a 4 537 žáků 9. ročníku ZŠ. Na přípravě a realizaci šetření, stejně jako na vyhodnocování zjištění, se významně podíleli také odborní pracovníci samostatného oddělení BESIP Ministerstva dopravy ČR.

PhDr. Ondřej Andrys, MAE, MBA, MPA
náměstek ústředního školního inspektora

Znalosti žáků

V testech znalostí a dovedností z dopravněbezpečnostních témat dosáhla průměrná úspěšnost žáků 6. ročníku 49 % a žáků 9. ročníku 61 %. Vzhledem k tomu, že očekávaná průměrná úspěšnost byla expertně stanovena na 60 %, výsledek žáků 6. ročníku se ukázal být neuspokojivým, navíc téměř třetina těchto žáků vyřešila méně než dvě pětiny úloh (testové otázky se soustředily zejména na každodenní dopravněbezpečnostní situace a rizika). Z analýzy získaných dat vyplynulo, že žáci, kteří byli v daném testu úspěšnější, jezdí často na kole a hlavním zdrojem informací o bezpečném chování

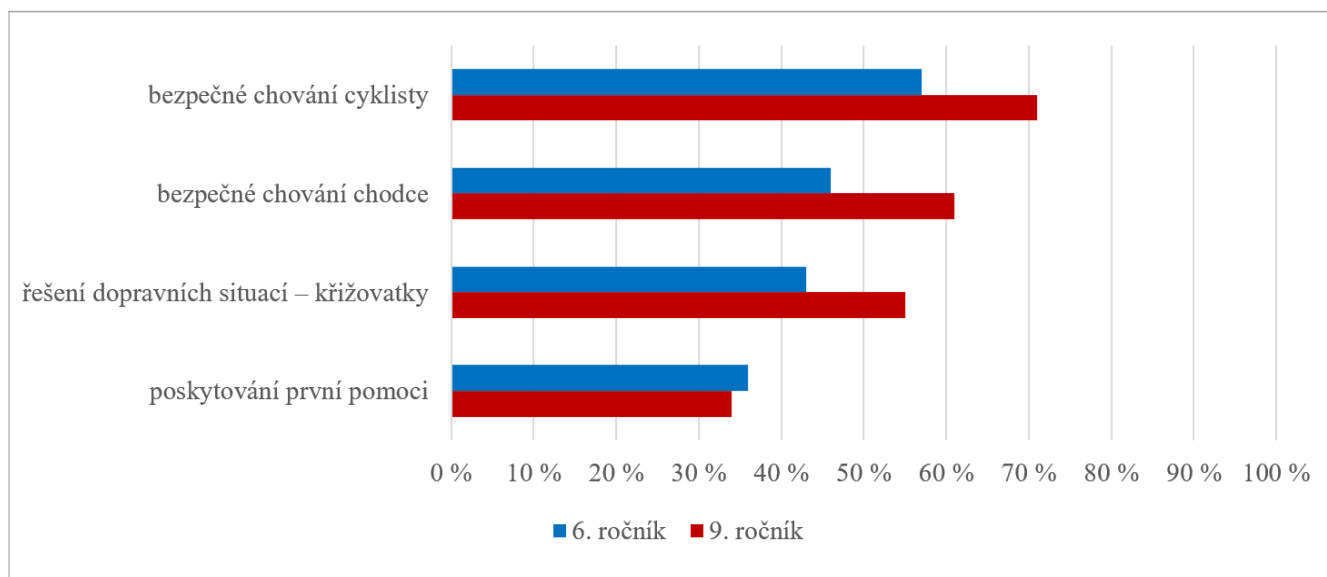
v silničním provozu jsou pro ně škola nebo jejich rodina. Školy s nejlepšími výsledky v testu zařazovaly téma související s dopravní výchovou rovnoměrně mezi 1. a 2. stupeň, více využívaly projektové aktivity a pravidelně hodnotily průběh i účinnost výuky témat souvisejících s dopravní výchovou.

Organizace výuky

Dopravní výchova, respektive témata z dopravněbezpečnostní oblasti, byla v základních školách častěji součástí výuky na 1. stupni, méně často na 2. stupni (zde nejčastěji součástí výuky žáků 6. ročníku). Mezi oslovenými učite-

li však převažoval názor, že dopravní výchova by měla být mezi 1. i 2. stupněm základní školy usku- tečňována nejlépe rovnoměrně. Nejčastější formou výuky bylo zařazování těchto témat do obsahů různých předmětů. Ani v tomto případě ale nepovažovala většina učitelů danou praxi za nejlepší. Naopak za nejvhodnější formy realizace dopravní výchovy učitelé nejčastěji označili návštěvy žáků na dopravních hřištích nebo projektově orientované přístupy, přičemž významnou roli v této souvislosti přiřadili spolupráci s externími subjekty. Zájmový kroužek dopravní výchovy byl organizován jen na malém množ-

Graf 1 | Průměrná úspěšnost žáků v testu dopravněbezpečnostních témat

ství základních škol, a to častěji na 1. stupni.

Dopravní hřiště

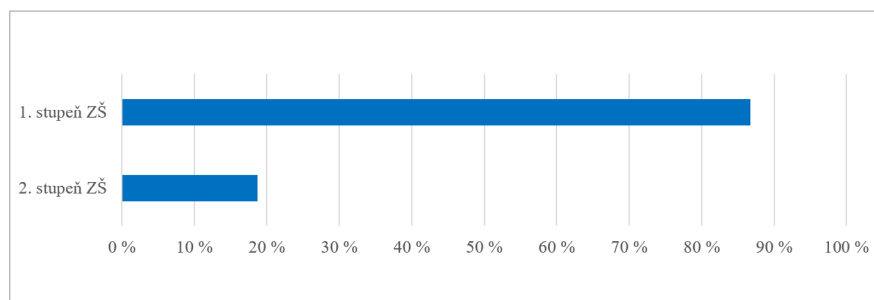
Ze základních škol, které zvolily mimo jiných forem i formu praktického nácviku dopravněbezpečnostních dovedností žáků, jich většina využila dopravní hřiště, a to především na 1. stupni a nejčastěji ve 4. a 5. ročníku (v minulém školním roce mohly školy v celé České republice využívat **216 dětských dopravních hřišť**, přičemž na 162 z nich byla výuka uskutečňována podle Tematického plánu dopravní výchovy). Za hlavní důvody absence této formy výuky učitelé označili jednak příliš velkou vzdálenost nejbližšího dopravního hřiště, jednak organizační náročnost při zajišťování jeho návštěvy. Žáci během své školní docházky navštívili dopravní hřiště většinou jen jednou nebo dvakrát.

Projektová výuka a akce

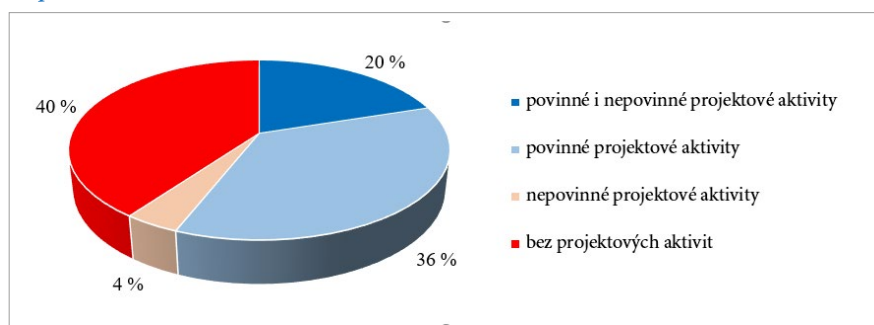
Formu **projektové výuky dopravní výchovy** (především projektové dny, případně vícedenní projekty) se rozhodla využít více než **polovina základních škol**, zejména na 1. stupni. Ředitelé škol, které dopravní výchovu formou projektových aktivit nerealizovaly, za nejčastější důvody této absence označili málo času ve výuce, organizační potíže nebo obavy z bezpečnostních rizik.

Cykloturistické akce využila více než **třetina základních škol**. Tyto akce častěji proběhly jako **jednodenní**. Na rozdíl od jiných forem realizovaly cykloturistické akce častěji základní školy na 2. stupni. Ředitelé škol, které dopravní výchovu formou cykloturistických akcí neorganizují, za výrazně převažující důvod tohoto svého rozhodnutí uvedli obavy z bezpečnostních rizik, jež jsou s těmito akcemi spojena. Dopravní výchova v dané podobě má však své značné opodstatnění, protože jen minimum žáků uvedlo, že na kole nejedí vůbec či skoro vůbec, a pro

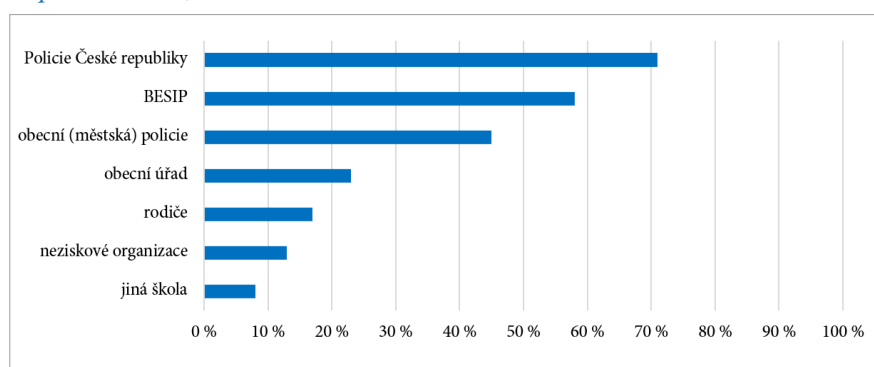
Graf 2 | Realizace dopravní výchovy návštěvami dopravního hřiště – stupeň základní školy (podíl škol z počtu škol s daným stupněm)

Graf 3 | Realizace dopravní výchovy formou pro žáky povinných a nepovinných projektových aktivit (podíl škol s danou charakteristikou hodnoceného jevu, tematická inspekční činnost)

Graf 4 | Nejčastěji uváděni externí partneři základních škol při realizaci dopravní výchovy (podíl dané charakteristiky hodnoceného jevu z počtu odpovědí ředitelů škol spolupracujících s externími partnery při realizaci dopravní výchovy, tematická inspekční činnost)

ty, kteří na kole jezdí, je **nejčastějším místem pohybu na kole silnice v obci i mimo ni**.

Spolupráce s partnery

V naprosté většině základních škol docházelo při realizaci dopravní výchovy ke **spolupráci s externími partnery**, přičemž ve většině případů převládala plná **spokojenost s nastaveným rozsahem i formou dané spolupráce**. Nejvíce škol využívalo spolupráci formou besed či přednášek, a to přímo ve vlastních prostorách. Kvalita externí spolupráce

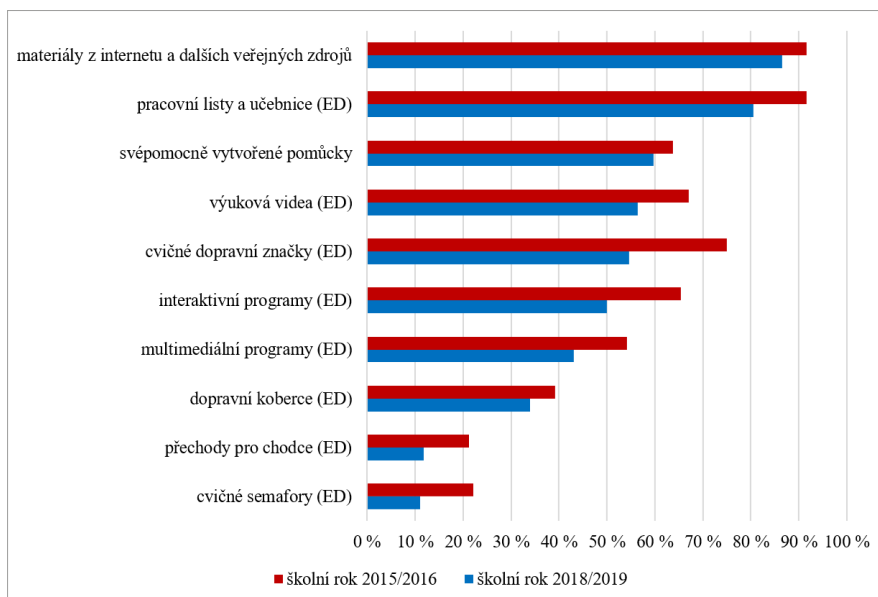
byla významně vyšší na školách, u nichž byly rozsah a forma realizace dopravní výchovy vyhodnoceny jako zcela uspokojivé.

Materiály pro výuku

Téměř všechny základní školy měly k dispozici alespoň některý z elementárních typů výukových materiálů. Nejčastěji šlo o **pracovní listy a výuková videa**, méně často byly využívány pracovní sešity či učebnice. Přestože pouze část materiálů byla certifikována doložkou Ministerstva školství, mládeže

a tělovýchovy, jen minimum škol je označilo za neodpovídající rozsahu pojetí dopravní výchovy v rámci vzdělávacího programu – nejčastěji proto, že v nich chyběla některá požadovaná témata dopravní výchovy. **Mnoho ředitelů škol však vyjádřilo nespokojenost s celkovou nabídkou výukových materiálů a pomůcek** pro danou vzdělávací oblast, přičemž k hlavním důvodům patřila jejich **nevhodnost a vysoké ceny**. V případě uvedení vysoké ceny jako hlavní překážky zůstává otázkou, jak moc jsou ředitelé škol informováni o široké nabídce pomůcek, které k realizaci výuky témat souvisejících s dopravní výchovou zpracoval a zdarma poskytuje BESIP.

Graf 5 | Využití výukových materiálů a pomůcek pro vzdělávání žáků v tématech souvisejících s dopravní výchovou (podíl souhlasných odpovědí ředitelů škol, tematická inspekční činnost)

Pozn.: ED – externí dodavatel.

Učitelé

Nejčastěji výuku dopravní výchovy zajišťovali učitelé s aprobací pro 1. stupeň, výchovu k občanství či jiný obdobný předmět a pro tělesnou výchovu. **Koordinátor pro dopravní výchovu ve výuce** byl ředitelem stanoven ve většině škol, přičemž zpravidla šlo o pověřeného učitele. I když převážná většina učitelů uvedla, že si nějakým způsobem průběžně rozšiřují svou odbornost (především samostudiem) v tématech souvisejících s dopravní výchovou, jen málo z nich takto činí prostřednictvím od-

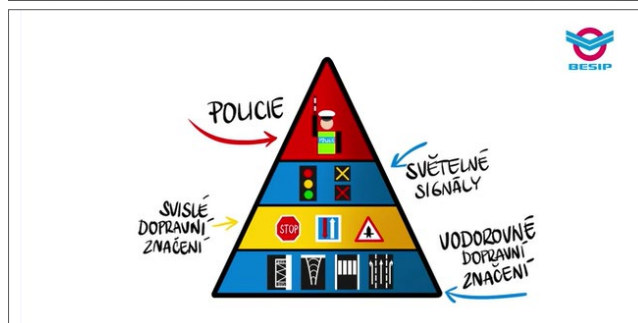
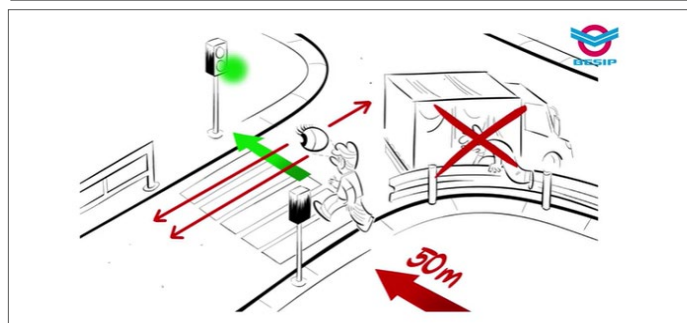
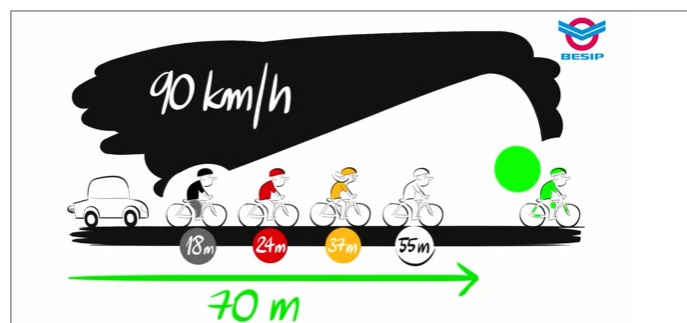
borného školení nebo kurzu. V posledních dvou letech pak ředitelé škol nejčastěji uvedli účast učitelů své školy na **školeních** či **kurzech**, které pořádal **BESIP, Policie České republiky** a **Národní institut pro další vzdělávání**.

Shrnutí

Školy, u nichž Česká školní inspekce rozsah a formu realizace dopravní výchovy vyhodnotila jako zcela uspokojivou, častěji využívaly dopravní hřiště, projektové aktivity, cykloturi-

stické akce i cyklistické soutěže nebo vyšší počet výukových pomůcek a materiálů. Častěji na nich také působil koordinátor realizace dopravní výchovy, častěji byl pozorován soulad rámcového a školního vzdělávacího programu, průběh i účinnost výuky dopravní výchovy na úrovni školy byly častěji předmětem pravidelného hodnocení. Žáci těchto škol též dosáhli vyšší úspěšnosti v testu dopravněbezpečnostních témat.

Tematická zpráva je k dispozici [-zde-](#).

Diskuze s odborníky o propojování externího a interního hodnocení

Ve středu 23. října 2019 uspořádala Česká školní inspekce další z řady pravidelných setkání k tématu propojování externího a interního hodnocení škol. Smyslem bylo navázat na dřívější diskuzee sjednocování a propojování pohledu na vizi kvalitní školy, tentokrát prostřednictvím problematiky podpory začínajících ředitelů škol a začínajících učitelů. Setkání se zúčastnilo přes čtyřicet odborníků z řad vedení mateřských, základních i středních škol, zástupců zřizovatelů, pedagogických fakult, rezortních organizací, jako je Národní ústav pro vzdělávání nebo Národní institut pro další vzdělávání, neziskového sektoru a také České školní inspekce.

Ing. Dana Pražáková, Ph.D.

vedoucí oddělení kanceláře ústředního školního inspektora

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Setkání zahájil náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys.

V dopolední části zazněly příspěvky týkající se problematiky začínajících učitelů následované vystoupením ředitelky Základní školy Brigádníků v Praze 10 Karin Marques, která seznámila účastníky s vlastními zkušenostmi a úskalími po svém nedáv-

ném nástupu na pracovní místo ředitelky školy.

Velký prostor byl věnován diskuzi v pracovních skupinách pro předškolní, základní a střední vzdělávání. Diskuzní bloky byly zaměřeny na hledání možností podpory začínajících ředitelů škol, včetně možné podpory poskytované ze strany zřizovatelů. Dalším tématem bylo zajiš-

tění kvality vzdělávání v předmětech, které jsou vyučovány učitelem bez příslušné aprobační, případně učitelem nekvalifikovaným.

V závěru setkání byly prezentovány hlavní myšlenky a náměty z realizovaných diskuzí, které z pozice České školní inspekce okomentoval ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal. ◀

FOTO: Petra Nejdla, Gabriela Francová (ČŠI)

Vzdělávání učitelů pro rozvoj žákovských gramotností – zdarma a přímo ve školách

Ing. Miroslava Debnárová
ředitelka odboru realizace projektu *Komplexní systém hodnocení*

Již třetí rok realizuje Česká školní inspekce pro učitele základních a středních škol specifické vzdělávací programy, jejichž cílem je naučit pedagogy v hodinách využívat úlohy uvolněné z mezinárodních šetření PIRLS, TIMSS a PISA. Tyto úlohy totiž mají výrazný didaktický potenciál a kromě své evaluační role mohou dobře posloužit také jako nástroj pro zvýšení kvality výuky čtenářských, matematických a přírodovědných dovedností žáků na obou stupních základních škol i na školách středních.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Zatímco dosud se tyto vzdělávací programy konaly ve vhodných prostorách v jednotlivých krajských městech a učitelé na ně museli dojíždět, od září 2019 nabízí Česká školní inspekce realizaci těchto programů **zdarma přímo ve školách**, jejichž ředitelé projeví zájem proškolení větší množství svých pedagogů. O semináře je mezi řediteli škol a jejich učiteli značný zájem, jen v tomto čtyřměsíčním období se seminářů zúčastnilo již více než 600 učitelů, za celé tři roky pak Česká školní inspekce **proškolila již téměř šest tisíc pedagogů**.

V nabídce jsou dva typy seminářů:
První vzdělávací program je zaměřen na využívání didaktického potenciálu úloh uvolněných z mezinárodních šetření **TIMSS 2015** a **PIRLS 2016** s cílem podpořit zvyšování kvality výuky **čtenářských, matematických a přírodovědných dovedností žáků na 1. stupni ZŠ**. Tento program je tedy určen zejména elementaristům, účast učitelů 2. stupně ZŠ je však také možná.

Druhý vzdělávací program je zaměřen na využívání didaktického potenciálu úloh uvolněných z mezinárodního šetření **PISA 2015** s cílem poskytnout inspiraci pro zkvalitňování výuky **přírodovědných předmětů a matematiky na 2. stupni ZŠ** a na středních školách. Tento pro-

RÁMCOVÝ PROGRAM

Uvolněné úlohy z TIMSS 2015 a PIRLS 2016

seminář určený zejména učitelům 1. stupně ZŠ (účast učitelů 2. stupně ZŠ je však možná)

Základní informace o šetření PIRLS a TIMSS

- Seznámení se základními informacemi o šetření PIRLS a TIMSS

Pojetí čtenářské gramotnosti v šetření PIRLS 2016

- Pojetí čtenářské gramotnosti v šetření PIRLS; stručný přehled o výsledcích českých žáků v mezinárodním kontextu a v čase.
- Sledované aspekty čtenářské gramotnosti v testových úlohách PIRLS; postupy porozumění textu v testových otázkách PIRLS.

Práce s uvolněnými testovými úlohami PIRLS

- Úrovně čtenářské gramotnosti PIRLS; možnost gradace úloh jako nástroj možné individualizace výuky dle vzdělávacích potřeb žáka.
- Ukázky vybraných uvolněných úloh PIRLS s různými možnostmi jejich didaktického využití.

Přestávka

Pojetí matematiky a přírodovědy v šetření TIMSS 2015

- Pojetí testovaných oblastí v šetření TIMSS.
- Přehled hlavních výsledků českých žáků v mezinárodním kontextu v čase.

Práce s uvolněnými testovými úlohami TIMSS

- Ukázky vybraných uvolněných úloh a diskuze nad různými možnostmi jejich didaktického využití.
- Možnost gradace úloh jako nástroj možné individualizace výuky dle vzdělávacích potřeb žáka.

Tvorba úloh, práce v hodině

- Praktická ukázka dalších možných aktivit, které mohou podpořit porozumění žáka dané problematice řešené v úlohách.
- Tvorba vlastních úloh.

Přestávka

Práce s uvolněnými úlohami TIMSS a PIRLS v modulu InspIS SET

- Účel a určení systému InspIS, základní seznámení s moduly InspIS.
- Základní komponenty systému (katalog úloh – využití úloh z veřejné databanky České školní inspekce, možnost tvorby vlastních úloh; katalog testů – využití testů z veřejné databanky České školní inspekce, možnost tvorby vlastních testů).
- Průvodce zadáním, realizací a vyhodnocením testu ve zjednodušeném režimu školního testování.
- Praktické ukázky využití uvolněných testových úloh z mezinárodních šetření.
- Praktické ukázky sestavení vlastního testu.
- Možnosti využití školního testování a mobilní aplikace InspIS SETmobile.

Závěr, ukončení semináře

gram je tedy určen primárně učitelům působícím na 2. stupni ZŠ a na středních školách. I zde však platí, že se do něj mohou přihlásit také učitelé 1. stupně ZŠ.

Cíle seminářů

Cílem takto koncipovaných vzdělávacích programů je pomoci učitelům detailně **porozumět záměrům, konstrukci a využitelnosti úloh** uvolněných z mezinárodních šetření TIMSS 2015, PIRLS 2016 a PISA 2015 a poskytnout jim **konkrétní náměty a tematické příklady pro práci s těmito úlohami přímo ve školní výuce**. Důraz je tedy kladen na **praktické využití uvolněných úloh** s ohledem na **mezipředmětové vztahy**, neboť samozřejmě platí, že čtenářské, matematické i přírodovědné dovednosti mají nadoborový charakter, a měly by tedy být rozvíjeny v různých předmětech. K tomu se účastníci seminářů naučí pracovat s inspekčním systémem elektronického testování InspIS SET v modulu školního testování. ◀

Informace pro přihlášení

V případě zájmu o realizaci vzdělávacího programu pro učitele (zdarma a přímo ve škole) **prosím zašlete požadavek prostřednictvím systému InspIS HELPDESK** (<https://helpdesk.csicr.cz>):

1. téma požadavku: **Vzdělávací akce a semináře ČŠI**,
2. uveďte název semináře – TIMSS+PIRLS nebo PISA (případně oboje),
3. uveďte předpokládaný počet účastníků za Vaši školu (minimální počet účastníků je 10),
4. navrhnete termín (termíny) konání.

Následně Vás **budou kontaktovat pracovníci České školní inspekce**, kteří s Vámi dořeší veškeré další souvislosti a dohodnou všechny záležitosti pro úspěšnou realizaci vzdělávacího programu ve Vaší škole.

RÁMCOVÝ PROGRAM

Uvolněné úlohy z PISA 2015

seminář určený zejména učitelům 2. stupně ZŠ (účast učitelů 1. stupně ZŠ je však také možná), učitelům nižšího stupně víceletých gymnázií a učitelům SŠ

Mezinárodní šetření PISA

- Seznámení se základními informacemi o šetření PISA a získání přehledu o vývoji výsledků českých žáků.
- Seznámení s pojetím testovaných oblastí šetření PISA se zaměřením na přírodovědnou gramotnost v PISA 2015.
- Získání přehledu o hodnocení, sledovaných dovednostech a znalostech a o jejich vazbě na uvolněné testové úlohy.

Úlohy a otázky v šetření PISA, rozbor vybraných přírodovědných a matematických úloh

- Seznámení s metodikou tvorby testových úloh PISA pro oblast přírodovědné gramotnosti.
- Seznámení s ukázkami uvolněných testových úloh z přírodovědné a matematické gramotnosti (PISA 2015 a PISA 2012).
- Praktické ukázky rozboru úlohy, seznámení se způsobem vyhodnocování úloh, diskuze nad didaktickým využitím úloh.
- Seznámení se zdroji, z nichž lze uvolněné úlohy čerpat.

Přestávka

Rozbor úloh PISA 2015 a tvorba vlastních testových úloh

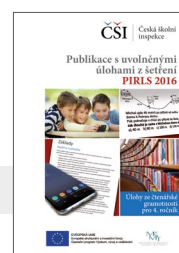
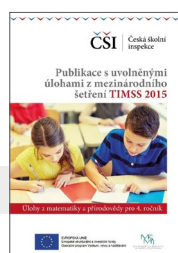
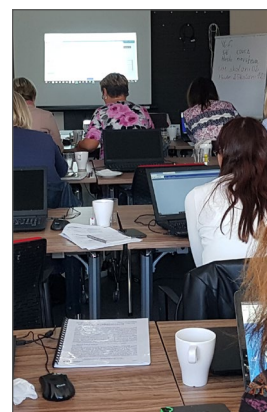
- Praktická ukázka rozboru, diskuze nad didaktickým využitím a vyhodnocováním interaktivních úloh PISA 2015.
- Seznámení s ukázkami vybraných ICT nástrojů využitelných při výuce.
- Dílna – tvorba testových úloh (skupinová i individuální forma).
- Diskuze nad specifiky a možnostmi elektronického zadávání testových úloh.

Přestávka

Práce s uvolněnými úlohami PISA v systému InspIS SET

- Účel a určení systému InspIS, základní seznámení s moduly InspIS.
- Základní komponenty systému (katalog úloh – využití úloh z veřejné databanky České školní inspekce, možnost tvorby vlastních úloh; katalog testů – využití testů z veřejné databanky České školní inspekce, možnost tvorby vlastních testů).
- Průvodce zadáním, realizací a vyhodnocením testu ve zjednodušeném režimu školního testování.
- Praktické ukázky využití uvolněných testových úloh z mezinárodních šetření.
- Praktické ukázky sestavení vlastního testu.
- Možnosti využití školního testování a mobilní aplikace InspIS SETmobile.

Závěr, ukončení semináře

Regionální konference pro ředitele základních a středních škol

Martina Pechová
oddělení profesního rozvoje

Česká školní inspekce klade dlouhodobě velký důraz na průběžné setkávání s řediteli škol a s učiteli. Od října do prosince 2019 se tak v sedmi krajských městech České republiky konala další série regionálních konferencí České školní inspekce určených pro ředitele základních a středních škol. Vedení úřadu postupně navštívilo města Zlín, Liberec, Pardubice, Karlovy Vary, České Budějovice, Prahu a Olomouc, kde s téměř tisícovkou vedoucích pracovníků škol diskutovalo zejména témata související s rozvojem žákovských gramotností.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Na seminářích za Českou školní inspekci vystoupili ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal a náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys, které doplnili zástupci Domu zahraniční spolupráce a také konkrétních škol využívajících možností zahraniční mobility žáků i učitelů. V první části konference byly diskutovány zejména **překážky**, které školám brání v **intenzivnějším rozvoji gramotností**, ve světle dat z mezinárodního šetření TALIS 2018, výsledků šetření PIRLS 2016 nebo zjištění České školní inspekce z národního hodnocení podmínek, průběhu, rozvoje i dosažené úrovně žáků základních i středních škol v jednotlivých dovednostech. Následně byly představeny **konkrétní inspirace** ze škol, které se snaží **dovednostně orientované vzdělávání rozvíjet**, a také **metodické nástroje** vytvářené v rámci rezortu školství, s nimiž je možné při rozvoji žákovských gramotností ve školách pracovat. V druhé části konference pak byli účastníci seznámeni s konkrétními **zkušenostmi škol**, které využily **účasti v zahraničních programech** administrovaných Domem zahraniční spolupráce a dokázaly přenést vhodnou zahraniční inspiraci do českého vzdělávacího prostředí s cílem přispět ke zvyšování kvality vzdělávání žáků. ◀

Zlín, 17. října 2019.

Liberec, 24. října 2019.

Pardubice, 8. listopadu 2019.

Karlovy Vary, 14. listopadu 2019.

České Budějovice, 21. listopadu 2019.

Praha, 28. listopadu 2019.

Olomouc, 5. prosince 2019.

VYBRANÉ UDÁLOSTI

| Ústřední školní inspektor jednal s guvernérem ČNB

V pondělí 16. září 2019 se ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal setkal s guvernérem České národní banky Jiřím Rusnokem. Tématem jednání byla problematika finanční gramotnosti žáků, na kterou se Česká školní inspekce v rámci národního testování a dalšího kontextového zjišťování podmínek, které školy k finančnímu vzdělávání mají, i názorů a postojů žáků, učitelů či ředitelů škol k finančnímu vzdělávání, zaměří ve školním roce 2020/2021. ◀

| Členská schůze Asociace krajských vzdělávacích zařízení

V pondělí 23. září 2019 vystoupil náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys na jednání členů Asociace krajských vzdělávacích zařízení, které se konalo na zámku Loučeň. Ve svém vystoupení s přítomnými účastníky diskutoval o problematice podpory profesního rozvoje pedagogických pracovníků v kontextu zjištění, závěrů a doporučení České školní inspekce. ◀

| Seminář ředitelů SPŠ

Na celostátním semináři ředitelů středních průmyslových škol, který se konal ve Špindlerově mlýně, vystoupil v úterý 1. října 2019 také ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal. Ve svém vystoupení se zaměřil na to, co mohou střední odborné školy dělat pro zvýšení kvality poskytovaného vzdělávání, v kontextu přípravy absolventů škol v horizontu 2030+. ◀

| Česko! A jak dál? Projekt Univerzity Karlovy

Na pozvání rektora Univerzity Karlovy Tomáše Zimy se náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys zúčastnil v úterý 17. září 2019 diskuzního setkání v rámci projektu Univerzity Karlovy s názvem Česko! A jak dál? – Vzdělávání v ČR. S dalšími pří-

tomnými panelisty z řad akademiků, ředitelů škol, zástupců neziskového sektoru či novinářů pak diskutoval řadu důležitých otázek souvisejících se vzděláváním dětí, žáků a studentů, přípravou a podporou učitelů i celkovou vizí vzdělávání v České republice. ◀

| Závěrečné setkání s veřejnou ochránkyní práv

Ve středu 2. října 2019 se ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal a náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys setkali na posledním výročním jednání s veřejnou ochránkyní práv Annou Šabatovou, které končí její mandát.

I přes množství odlišných pohledů na různé záležitosti související se vzdělávacími problematikami si obě strany vyjádřily vzájemné poděkování za vysoce korektní a profesionální spolupráci při zajišťování rovného přístupu ke vzdělávání v ČR. ◀

| Slavnost Škol Paměti národa

Ve čtvrtek 3. října 2019 se náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys zúčastnil slavnostního setkání škol zapojených do vzdělávacích projektů o.p.s. Post Bellum (projekt Příběhy našich sousedů a zážitkové workshopy zaměřené na české dějiny od roku 1914 do roku 1989). Ve svém vystoupení vyzdvihl význam těchto vzdělávacích aktivit a poděkoval školám za jejich snahu zpřístupňovat žákům soudobé dějiny aktivizujícím způsobem, který má značný potenciál vzbudit v nich

zájem o moderní historii a přispět k pochopení událostí nedávné minulosti. ◀

| Setkání knihovníků

Ve čtvrtek 3. října 2019 vystoupil Tomáš Pavlas z odboru hodnocení vzdělávací soustavy na setkání školních knihovníků, které se konalo v Národním pedagogickém muzeu a knihovně Jana Amose Komenského v Praze. Ve svém příspěvku představil výsledky inspekčního hodnocení

čtenářské a informační gramotnosti a také doporučení pro rozvoj čtenářské gramotnosti, která ze zjištění České školní inspekce vyplývají. Roli školních knihovníků při podpoře čtenářských dovedností ve školách považuje Česká školní inspekce za velmi důležitou. ◀

VYBRANÉ UDÁLOSTI

| Zlínský pohár 2019

Pod záštitou náměstka ústředního školního inspektora Ondřeje Andryse se ve dnech 11.–13. října 2019 uskutečnil ve Zlíně již XIII. ročník mezinárodního turnaje ve sjednocené kopané Zlínský pohár 2019. Ten je určen sportovcům s mentálním či kombinovaným postižením hrajícím společně s jejich zdravými partnery. Součástí turnaje jsou také utkání žáků speciálních škol. ◀

FOTO: Sjednocená kopaná

| Konference Zástupce na cestě k úspěchu

V pondělí 14. října 2019 vystoupil náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys na 6. ročníku konference pro zástupce ředitelů škol. Ve svém příspěvku zdůraznil, že vzdělávání je významně determinováno specifiky jednotlivých regionů, představil vybrané relevantní aspekty kvality vzdělávání z pohledu situace v krajích, faktory, které vzdělávání v regionech ovlivňují, i možné cesty směřující k podpoře zvyšování kvality vzdělávání každého žáka. Zároveň jako porotce související soutěže Zlatá karabina předl ocenění vítězným zástupcům ředitelů. ◀

FOTO: Wolters Kluwer

| Další ročník ankety Zlatý Ámos

V úterý 8. října 2019 se ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal zúčastnil slavnostního zahájení 27. ročníku ankety o nejoblíbenějšího učitele – Zlatý Ámos 2019. V prostorách Národního pedagogického muzea a knihovny Jana Amose Komenského v Praze pak spolu s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy Robertem Plagou, ředitelem ankety a školským ombudsmanem Ladislavem Hrzalem a ředitelkou pedago-

FOTO: MŠMT

gického muzea Markétou Pánkovou odsoudili přebujelou školskou administrativu a provedli symbolickou defenestraci dokumentů. ◀

| Lepší škola v každém místě

V pondělí 21. října 2019 vystoupil ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal na konferenci pro zřizovatele škol nazvané Lepší škola v každém místě. Smyslem této konference bylo pomoci zřizovatelům, tedy zástupcům měst, obcí a městských částí, dobře spravovat školy v jejich území. Ve svém vystoupení pak ústřední školní inspektor zároveň

FOTO: EDÚin

představil formy metodické podpory, kterou je zřizovatelům připravena poskytovat Česká školní inspekce. ◀

| Ústřední školní inspektor na jednání Asociace ředitelů ZŠ

Na výroční 50. valné hromadě Asociace ředitelů základních škol ČR, která se konala v pátek 25. října 2019 v Doksech, vystoupil také ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal. Své vystoupení zaměřil zejména na problematiku motivace žáků a možností, jak mohou školy přispívat k jejímu zvýšení. ◀

FOTO: AŘZŠ

| Náměstek ústředního školního inspektora jednal s kardinálem

V pátek 25. října 2019 se náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys sešel s pražským arcibiskupem a primasem římskokatolické církve v České republice Dominikem kardinálem Dukou, aby společně diskutovali o problematice církevního školství, jeho kvalitě a výzvách, které se církevního školství týkají v kontextu přípravy Strategie 2030+. ◀

FOTO: Arcibiskupství pražské

VYBRANÉ UDÁLOSTI

| Školní jídelna chutně a zdravě

V pátek 25. října 2019 proběhlo ve Středním odborném učilišti gastronomie a podnikání Praha finále 3. ročníku soutěže Školní jídelna chutně a zdravě, kterou připravila Asociace zřizovatelů školních jídelen ve spolupráci s Magistrátem hlavního města Prahy. Finálového kola se zúčastnilo 14 kuchařů a kuchařek. Úkolem soutěžících bylo navrhnout a připravit tříchodové menu z moderních a nutričně vyvážených surovin, se zaměřením na polední bezlepkové menu s využitím zvěřiny nebo hovězího masa. Za Českou školní inspekci byla členkou poroty ředitelka odboru inspekční činnosti Vladislava Coufalová. ◀

FOTO: ČŠI

nout a připravit tříchodové menu z moderních a nutričně vyvážených surovin, se zaměřením na polední bezlepkové menu s využitím zvěřiny nebo hovězího masa. Za Českou školní inspekci byla členkou poroty ředitelka odboru inspekční činnosti Vladislava Coufalová. ◀

ny nebo hovězího masa. Za Českou školní inspekci byla členkou poroty ředitelka odboru inspekční činnosti Vladislava Coufalová. ◀

| Ústřední školní inspektor na konferenci ke Strategii 2030+

Ve čtvrtek 7. listopadu 2019 se v prostorách zasedacího sálu Zastupitelstva hlavního města Prahy konalo představení hlavních směrů vzdělávací politiky v rámci přípravy Strategie 2030+. Konferenci se zúčastnil také ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal. ◀

| Konference vychovatelů domovů mládeže a internátů

Ve dnech 8. a 9. listopadu 2019 se v Hradci Králové uskutečnila celostátní konference vychovatelů domovů mládeže a internátů. Za Českou školní inspekci na konferenci vystoupila ředitelka odboru inspekční činnosti Vladislava Coufalová, která s účastníky diskutovala možnosti domovů mládeže a internátů v oblasti podpory výchovy a vzdělávání. ◀

| Prague Education Festival

V pátek 15. listopadu 2019 vystoupil ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal v rámci programu velké konference o vzdělávání, která se konala v prostorách pražského výstaviště. Tématem jeho vystoupení byla regionální specifika ve vzdělávání a vliv jednotlivých faktorů, které v rámci území významně ovlivňují kvalitu vzdělávání ve školách. Ve svém příspěvku představil množství dat a informací z různých typů hodnotících činností České školní inspekce a zdůraznil možnost využití těchto informací pro tvorbu vzdělávacích politik na úrovni jednotlivých krajů. ◀

FOTO: www.pref.cz

| Podpora primární prevence

V pondělí 2. prosince 2019 se školní inspektor Karlovarského inspektorátu ČŠI Jitka Kacálková a Marta Pincová zúčastnily odborného setkání, které zorganizovalo pracoviště NIDV Karlovy Vary ve spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou Karlovy Vary a krajským metodikem prevence Karlovarského kraje. Diskusního setkání na podporu pedagogů v oblasti primární prevence rizikového chování a problematiky šikany se kromě zástupců ČŠI zúčastnili zejména školní metodici prevence základních a středních škol

z Karlovarského kraje a zástupci institucí, které participují ve školách a školských zařízeních na činnostech v rámci primární prevence (např. zástupci státní i městské policie, OSPOD, Střediska výchovné péče Karlovy Vary, Člověka v tísní apod.). Představitelé jednotlivých institucí prezentovali své zákonné možnosti v oblasti primární prevence a nabídku aktivit, které školy mohou v průběhu školního roku využít. Zároveň proběhla diskuse o podmínkách a možnostech práce školních metodiků prevence přímo ve školách. ◀

SLEDUJTE VÝSTUPY ČESKÉ ŠKOLNÍ INSPEKCE NA FACEBOOKU I NA TWITTERU

ANALÝZY | DATA | PUBLIKACE

ČSĪ Česká školní inspekce

Česká školní inspekce - analýzy, data, publikace
14. prosince v 8:58 · 🌐

Do mezinárodního šetření PISA 2018 zaměřeného na čtenářskou, matematickou a přírodovědnou gramotnost 15letých žáků se zapojilo 79 zemí včetně České republiky. Jejich výsledky zde <https://www.csicr.cz/.../Mezinarodni-setreni-PISA-2018-Narodn...>

V šetření PISA 2018 vypracovalo dvouhodinový test

600 000 žáků

kterí reprezentovali 32 miliónů patnáctiletých ze 79 zemí a ekonomik.

V ČR bylo 88 tisíc patnáctiletých žáků reprezentováno 7 000 testovanými žáky.

Pozitivní dopad profesního rozvoje na výuku potvrzuje **78%** českých učitelů

Učitelé, kteří deklarují pozitivní dopad aktivit profesního rozvoje na svou práci, vykazují vyšší míru spokojenosti v zaměstnání ve srovnání s učiteli, kteří takový pozitivní dopad nepocítují.

Česká školní inspekce - Analýzy, data, publikace @CSInspekce · 10. 12.
Interaktivní srovnání zemí PISA 2018: compareyourcountry.org/pisa?utm_sourc...

PISA 2018

PISA
Základní přehledy pro čtenářskou, matematickou a přírodovědnou gramotnost
Rozdíly ve čtenářské gramotnosti z hlediska socioekonomického zázemí, pohlaví aj.
Porovnání s průměrem OECD a dvou zemí vzájemně
K dispozici v angličtině, francouzštině, němčině, španělštině, čínštině

Česká školní inspekce - Analýzy, data, publikace
@CSInspekce

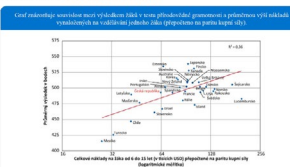
Česká školní inspekce je správním úřadem ČR provádějícím hodnocení a kontrolu kvality a efektivity vzdělávání.

csicr.cz
Připoj se červen 2019

Tweety Tweety a odpovědi Média

Česká školní inspekce - Analýzy, data, publikace @CSInspekce · 2 · 8
Výsledky českých žáků je ve srovnání se zeměmi OECD lepší, než by odpovídalo vynaloženým nákladům na jejich vzdělávání. Potenciál pro cílené investice do oblastí podporující kvalitu vzdělávání a jeho výsledky je tedy velký. Více v Národní zprávě PISA 2018 csicr.cz/cz/Dokumenty/P...

Česká školní inspekce - analýzy, data, publikace
14. listopadu v 9:22 · 🌐

V testu informační gramotnosti dosáhli žáci 3. ročníku středních škol průměrné úspěšnosti 61 % (očekávaná úspěšnost 60 %). Celá desetina

Pour féliciter

2020

Hezké vánoční svátky
a úspěšný rok 2020

ČSĪ Česká školní inspekce

Informační bulletin České školní inspekce

Datum vydání: 18. 12. 2019 | Místo: Praha

Vydává elektronicky: Česká školní inspekce, Fráni Šrámka 37, Praha 5 | IČ: 00638994 | www.csicr.cz